

Jamtlands Tidning

STUDENT- OCH HEMBYGDSFÖRENINGEN JAMTAMOT
NORRLANDS NATION, UPPSALA
Nr 1/2005, Årgång 34

Sprängfyllt Jubileumsnummer!

Den nya salutkanonen

Hurusom jag

Öl i Jamtland och mycket mer...

MUNSKÄNKEN TAR TON

Åhå Br!

Få hade förväntat sig det, ännu färre trodde det var möjligt men ändå sitter du nu med ett nytt nummer av Jamtlands Tidning framför dig. Denna gång är det inte ett tjockt färgrant piratnummer som br. Red em. Rally och Heed framställt i skymundan utan ett riktigt kanonnummer speciellt för 90års jubileet.

Just det, ett speciellt nummer, ännu bara för dig som befinner dig på Stormotet, övriga br. får gott finna sig i att vänta på att nästa nummer av JT dimper ned i brevlådan. Varför då? Jo, detta nummer med fokus på kanoner och jubileum är precis som tidigare nämnda piratnummer lite speciellt. Ja, formatet har du redan noterat och kanske påminner det dig om JT på 70- och 80-talet?

Formatet är detsamma som Jubileumsnumret inför 60-års

jubileet 1975. Lugubert kan tänkas, men är det inte mer besynnerligt att numret ges ut av Munsken? Tillkomsten av detta nummer började inte många dagar före jubileumshelgen när undertecknad diskuterade banketten och Stormot med br ÖH.

Förvissad om att ingen broder vid sina sinnens fulla bruk skulle kunna tro att en ny JT skulle komma ut inom den närmsta tiden gav ordentligt med motivation! Tydligt skulle det även finnas en del artiklar och lite *kanonnyheter* till hands.

Tankar och idéer hopade sig medan tiden rann iväg och mycket annat skulle ordnas inför den stora helgen. Sena nätter förvandlades till mornar framför tangentbordet. Blev det ett bra nummer då? Kanske har det varit bättre men det blev en JT!

//Br Msk Gustav Jernberg

Jamtlands Tidning

Ges ut av: Student och Hembygdsföreningen Jamtamot i Uppsala

Ansvarig utgivare: Gustav Jernberg 018-50 52 78

Webadress: www.jamtamot.org

Upplaga 100 exemplar

Jamtlands Tidning nr 1/2005 Jubileumsnummer

Sida 2

ÖL I JAMTLAND PÅ 1790-TALET

Av Br Stj Bo Oscarsson

Att jamtarna idag tycker om öl är allom bekant. Därtill har vi ett eget bryggeri i Pilgrimstad som gör gott öl. Men vad alla inte känner till är att bryggningen i forna tider var välutvecklad med många olika sorter för specifika krämpor, kort sagt en hälsodryck. Visst har vi nutida jamtar erfarit att vi mår mycket bättre när vi dricker öl, men vi har väl inte varit medvetna om att ölet har en rent medicinsk funktion.

”Visst har vi nutida jamtar erfarit att vi mår mycket bättre när vi dricker öl...”

I alla fall hade man den uppfattningen på 1700-talet, vilket framgår nedan av lektor Fale Burmans anteckningar. Burman var född i Undersåker, studerade på Frösön, i Härnösand och i Uppsala innan han blev lektor på gymnasiet i Härnösand. Här följer några citat ur hans dagboksanteckningar.

”De gamla hade många slags öl och voro väl förfarne i konsten att brygga samt sköta det. Våra nymodiga drycker hafva gjort god Ölbrygging till nästan en ars deperdita.

Man hade fordom Rosmarin-öl - berömdes såsom nyttigt för Melancholici.

Lavendel-öl, nerfstyrkande.

Enbärs-öl, mot stenpassjon - (Groft stötta Enbär hängas i Tunnan).

Lagerbärs-öl - Magstyrkande och Svettdrifvande - (Bären likaledes stötta).

Malört-öl Dito - item mot hufvudvärk, Gulsot, Vattusot, och förstoppelsen.

Br Blom med både Heitvasskask och Öl. I bakgrunden br Hed.

Prismotet 2004

Salvie-öl, Mot Gicht och Stenpassjon.

Gråbo-öl, Godt för Quinnor - Isop-öl, för Bröstat och Lungorna.

Utom Menyanthes Trifoliata brukades i Offerdals Prestgård och flerstädes år 1796 Asp bark på dricka, i ställe för humla.

Med Mjöd och renad honing kunde landets behof af Socker och Vin till största delen afhjälpas.

Saften af Tranbär gör i Pouncb god effect, i ställe för Citronsaft.

I Hammerdals Prestgård har godt öl från ålder liksom varit ett inventarium.”

Br. ÖH emeritus Erik Nord vid ölkylen. Valmotet 2003

Nymodiga drycker (vin och kaffe)

”På 1740 talet traacterades med vin i Julhelgen af Probsten A. A. Burman i Offerdal - ansågs för ovanligt - tillförne blott brukligt på bröllop, Graf öl etc.

Ännu 1733 var Caffè något helt sällsynt - Joh. Sundel hade då från Stockholm 1 Lisspund med sig till

hemkom-öl. Bergmästar Sohlberg införde 1765 ett ymnigare och mera allmänt bruk däraf.”

högst fingerslånga Granskotten: som sättes med 2 Skeppor (12 Kappar) Råg gröpning samt en Skeppa mallt. Brännes sedan på vanligt sätt och klaras, samt destilleras med 3 göpnar af grankvistar med sina barr.

”Jemtlänningarne bränna Bränvin af Myrstackar - brukas till Medicine.”

Bränvin mister finkelsmaken, om vid Klarningen tillsättes 1 stop mjölk; och därtill lägges en hand full salt; hvarjämte acktas, att pannan sjuder helt långsamt upp och holles väl sval i Kyl-tunnan. Jemtlänningarne bränna Bränvin af Myrstackar - brukas till Medicine.”

Lektor Fale Burman

Not.

item = likaledes, samma göpnar = båda händerna tillsammans som en skopa och fyllda.

FRÅN KLUMPEN FÖR JAMTAMOT!

ÖH-krönikan över verksamhetsåret 2002-2003

Av Br ÖH emeritus Erik Axel Nord

En september förmiddag 2000 tankade jag Golfen full med diesel ur farmartanken på gården. Med en redig dos Ljunglöfs under läppen började jag sedan köra mot Uppsala. Det hade visat sig att det inte skulle bli någon jakthund av Jämthunden. Det fick mig att ta beslutet att till slut försöka mig på studentlivet. Väl nere och studerandes ville jag ha den extra krydda just Uppsala kunde erbjuda. Jag

hade blivit berättad att just föreningarna på Norrlands Nation kunde ge detta.

Så jag valde ut den som såg ut att ha mest potential att kunna dämpa min hemlängtan till bygden. Den, där det verkade finnas flest vettiga Jämtar och råbarkade jägare. Alla med en genuin längtan att snart få återvända till republiken och fäderneslandet. Visst fann jag, på sätt och vis, det jag sökte. Det skulle sedan visa sig att jag skulle få ynnesten att få greppa ordförandeklubban för denna anrika och unika Student- och Hembygdsförening.

Hösten 2002 skulle det hållas ett kombinerat Ockupationsmot och Prismot. Då den valda Överhövdingen avgick innan han tillträde, valde undertecknad att kandidera till posten. Vilket således lyckades. Då en av årets Hederspristagare

-Kjell Albin Abrahamson, ej kunde medverka under vårens Prismot hölls nu ytterligare ett Prismot. Det blev ett välbesökt och traditionellt långt Mot med överlämnade av pris. Till höjdpunkterna hör rapporteringen från Jämtland till Östeuropa av, senare, Br Abrahamson.

Sedan arrangerades, som sedvanligt med systrarna i HJ, Samarret. Troligtvis genom den bildsköna och populära/omdebatterade marknadsföringen blev det en välbesökt och vinstbringande 04gasque!

Nästa höjdpunkt för bröderna var Helgamässmotet. Förutom en gravvårdande kommitté presenterades ett nytt nummer av föreningens egna skrift Jämtlands Tidning. Avslutningsvis framförde kvartetten

Metalltrombonerna örhängen som ”rök på vattnet” och ”spring till kullarna”, på just trombon, till brödernas jublande.

”och avslutades långt senare med ett öppnande av Motet på Nationen.”

Så Julmot. Återigen sågs muntra, fanbärande, sjungande Jämtar tåga upp mot Gunillaklockan under ännu ett marvelöst Julmot. Samfundet Julbordets vänner stod som vanligt för läckerheterna som frossades. För övrigt hölls det brandtal,

sprutades eld och, framför allt, valdes nästa Hederspristagare.

Vårterminens första sammankomst var Kaosmotet . Det inleddes på Lycksalighetens ö med rövkrok och snusdosdragning och avslutades långt senare med ett öppnande av Motet på Nationen. Ett lika strukturerat som lyckat Mot.

Så kom dagen alla bröder väntat på. Det 500:e protokollförda Motet tillika Stormot och Prismot. Ett stort antal förskingrade bröder av skiftande invalsår samlades i Gamla salen den 22/3. Medaljer delades ut, det messades och orerades sedvanligt. Som surpris presenterade Sångbokskommittén den efterlängtade nya sångboken. Jamtamots Hederspristagare 2003

*2003-års Hederspristagare:
Kjell-Erik Eriksson*

Kjell-Erik Eriksson hedrades av Motet. En spelman och en folkmusikens eldsjäl från Republiken som sprider tongångar land och rike kring. Han sparade inte på felandet denna kväll och violinförsedda bröder stämde in och satte ett folkmusikskimmer över tillställningen.

Valmot hölls. Bra beslut togs. Så kom Styrelsens årliga belöning, Smaken.

Velourjamt på Valmot 2004

Gondolen inne på byn fick vara värd när den finaste av styrelser dinerade. Med svällande bukar och upprymt sinneslag sattes det sedan av mot Gröna Lund där krafter skulle mätas. Där slutligen sedan undertecknad själv tog hem allt i sedvanligt glänsande stil.

Sommarmot hölls i Sigtuna i slutet av maj. Förutom de världsliga problem som diskuterades och de viktiga val som förrättades erbjöds det bastubad på fint hotell och rundvandring bland kyrkoruiner..

Så Heimmotet i juli. De mest påkostade och ädlaste av Mot. Bröderna tog rälsbussen från Östersunds central till Munkflohögen. Där plockade undertecknad upp den muntra skaran bröder med buss. Efter att fått beskåda "Munken" med tillhörande anekdoter gick färden via Raftsjöhöjdens, numera nedlagda, soptipp med till hörande slamgrop.

"...fler stora titlar inom föreningen stod att vänta."

Sedan nåddes hembyn Klumpen. Där fick man baka tunnbröd, äta get och studera en utomordentligt fin kalkugn. Innan bygden

lämnades fick bröderna skjuta på älgbana samt gå på en ost och vin provning på Raftsjöhöjdens gårdsmejeri. Färden gick sedan vidare via Gåxsjö där den vackra träkyrkan intogs och det badades i sjöns omtalade sandstrand. Därefter visades den stora central- och handelsorten Hammerdal upp. På vår färd norrut slöt Storjamen Nils Sjölander upp. Denna nordprovinsens ambassadör gav sedan bröderna en lärorik tur kring Flata. Ett, kort men dock, besök

gjordes på puben Inpöne. Motet avslutades senare i broder Beppe Wolgers trakter, Öhn. Där bröderna sedan tillbringade natten, i och kring undertecknads familjs sportstuga. Dagen efter löste bröderna en enkel till stan och medels landvägsbuss tog sig söderut. Därmed var, i stort, mitt år som Överhövding över men det skulle visa sig att fler stora titlar inom föreningen stod att vänta.

VILKEN TONSÄTTARE SPELAS MEST I JAMTLAND?

AV BR STJ BO OSCARSSON

Wilhelm Peterson Berger gissar väl någon. Gör man tillägget vilken kompositörs enskilda verk som spelas oftast i Jamtland, därtill offentligt, är det utan tvekan Storjamen Hans Peter Burmans tonsättning av "E Jamtlandstaus" Det är nämligen så att br Stj HP:s tonsättning spelas varje dag klockan 16.00, vardag som helgdag, vår, sommar, höst och vinter, och det har pågått i årtal utan att någon reflekterat över detta.

Förklaringen är att "E Jamtlandstaus" varje dag spelas på Rådhusets klockspel i Östersund vid nämnda klockslag.

Broder Storjamen ser ju inte ut att svälta, men nog borde han ta en prat med Stim och påtala att han är den mest spelade tonsättaren i Jamtland! Det borde rendera i en

Jamtkören med br Stj HP Burman

ordentlig dusör från Stim, eller är det andra regler för kommunala klockspel?

Hur som helst med det, så hedrar det Östersunds kommun att man spelar ett verk av en nu levande kompositör, tillika Storjamt, i synnerhet som tonsättaren med kompositionen gjort jamskan populär och ingjutit aktning och självförtroende hos den jamtska kvinnan, ung som gammal.

JAMTAMOTS NYA SALUTKANON

Av Br Gustav Jernberg

Under Heimmotet i Nordbyn i Juli 2004 exploderade Jamtamots salutkanon. Brr. kommenterade ”jävlar vilken smäll”. Kanonen låg i bitar medan brr. undersökte sig själva och br Stj Stasis nya Volvo för att se om det fanns några hål som inte borde vara där. Undrens tid inom Jamtamot var inte förbi och ingen tycktes skadad. Fönstret på övervåningen till ett närliggande hus visade dock två tydliga hål efter splitter.

”Undrens tid inom Jamtamot var inte förbi...”

Brr. började genast leta efter delarna till kanonen, en del splitter återbördades samt hjulen. Ett av

hjulen försvann sedan spårlöst för att senare dyka upp under oklara omständigheter.

Delarna befinner sig nu på Ovako Ståls forskningsavdelning där analys av splitter förhoppningsvis skall utröna om det var materialfel

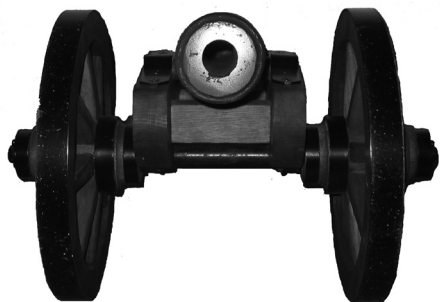
Kanonexplosionen vid Heimmotet i Nordbyn, 2004

eller handhavandefel vid bruket av kanonen som orsakade den kanske kraftigaste explosionen i Jamtamots historia.

"...planer på att införskaffa en ny salutkanon..."

Utan salutkanon kan man inte skjuta salut och planer på att införskaffa en ny salutkanon började utarbetas av styrelsen. En kommitté under ledning av br Le tillsattes för att påskynda ärendet. På Mot och via heimsia uppmanades bröderna att Göra Sin Plikt och donera pengar till inköp av en ny kanon.

"...4 cl svartkrut."

Äntligen kan Styrelsen nu presentera den nya salutkanonen. En pjäs på 22kg med kaliber 28mm och ett eldrör på hela 41cm som laddas med en laddning om 4 cl svartkrut och antändes via 115 mm tjärstubin (kortare för den modige). Denna kanon skall enligt uppgift kunna dekapitera såväl trädgårdstomar som

skjuta salut när Jamtamot Jubilerar. Om någon handhavandekurs ingick i priset är oklart men förhoppningsvis skall Jamtamot inte behöva uppleva en kanonsprängning till då det enligt ryktet skall ha införskaffats en anseelig mängd svartkrut så att andra mer instabila substitut inte skall behöva användas i framtiden.

En salut för Jamtamots nya salutkanon!

SALUTKANONEN

Total längd: 77 cm

Eldrörets längd: 41 cm

Höjd: 38 cm

Bredd: 47 cm

Hjuldiameter: 32 cm

Vikt: 22 kg

Kaliber: 28 mm

Laddning: 4 cl Svartkrut

Stubinlängd: 115 mm

Laddstakens längd: 51 cm

HURUSOM JAG JOJKADE I JOKKMOKK

T.O.R OCH RETUR

(ELLER KÄRLEKENS HÖGA VISA)

Av Br Stj Ando Blåtand

Uti min hormonstinna medelålders gryning, vid uppnådda 49 år, satte jag in en särdeles slutspurt för att skyndsammast erhålla äkta stånd. Sålunda gjorde jag mina graciösa lovar och reverangser för en särdeles emabel kvinna, en hovmästarinna å restauranten Pappillon i Upsala, varest jag dagligen intog fet pizza med stärkande pilsnerdricka och slog mig i gemyntligt slang med den förtjusande varelsen.

Hur detta projekt avlöpte finns inte tidigare dokumenterat på pränt, men väl är mina anstalter och ansatser därvidlag återgivna i publicationen Mål och Medel nr 10-11 år 1990 av skribenten Ragnar Järhult, med vilken jag sammanträffade å tåget på väg till Jokkmokks marknad,

och som bl.a. utlåtit sig följande om min korpulens (fritt återgivet): Han - d.v.s. mitt ego - skall gifta sig i maj (men inte med Maj) på sin 50-årsdag, säger han och stryker kliande sin eldröda flint. Hon är 25, men han

vill inte ha något starkt - nej, det har han slutat med för länge sedan -, nåväl, ja, det ska vara en liten en då; det visar sig sedan bli flera under resan till Jokkmokk. Han har nu, på Pappilljon, pinat i sig Kapprichosa varenda jävla dag i tre veckors tid, så nu är halsen full av jojkk om att han ska bli gift (här slutar referatet).

- Men inte lyckades mitt uppsåt. I stället blev jag försmädd, varför jag gav fruntimbret i fråga tusan och drog min kos för en tur, delvis på tura, dymedelst en resa till Jokkmokk.

"...repriserade en halvsula Ljunglöv..."

Väl framme i Lappmetropålen med sina 43 kallgrader snöt jag omgående den värsta snoren ur näven,

repriserade en halvsula Ljunglöv och med näbben full marcherade jag på lätta fjät in bland nasarnas och månglarnas alla stånd av skabbade rävskinn, hopsnurrade oxsvansar och pillgrimmade knivskäft, allt på jakt

*Artikelförfattaren på
Julmot 2004*

efter någon ny femal fågning att göra mina tjevalrevska utläggningar inför. Åtskilliga spjätta men välinpackade kjoltyg förefunnos förvisso, men just som jag ämnade göra ett stillsamt närmande till en galant pälsförsäljerska, fick jag i min stora fasa på andra sidan gatan, närmast från en ölstuga räknat, syn på en madamm som jag ingalunda ville utöva någon intimare samvaro med: det var Mulkskan, som något åt tidigare givit mig en - visserligen högst välförtjänt - sjuhelsikes omgång hjuling medelst påk under min lektorsepåk i Umeå.

Jag tog därför dymedelst ett snabbt indykande under första bästa klädstand av korsetter, damunderbyxor med sträng, bysthållare i diverse kupstorlekar och damunderkjolar av sämskat renskinn till schappen, och lyckades därmed lyckligen undkomma den annalkande Mulkska faran.

”... Tornedalslapparnas sommarflyttning med renar, kåtor, kärringar...”

I stället letade jag mig omsider till en låschtemplarlokal, warest den kände lappfotografen Lasse Walkeapå - knappt en tvärhand hög - ämnade hålla sina medelst skrocktikonbilder illustrerade utläggningar och föredrag (början av parangtes: något år tidigare, under min aktivaste period som biträdande munkänk, köksmästare och värd inom Sameföreningen - salig i åminnelse! -

vid Norrlands nation i Upsala, hade jag ingviterat densamme Walkeapå att hålla ett föredrag om Tornedalslapparnas sommarflyttning med renar, kåtor, kärringar och hela rasket till Norska ishavs-kusten. Det gjorde han, med ljusbilder, men fastnade halvvägs vid en svartvit bild från slutet av 1800-talet av en klan lappar, bestående av 23 personer. Redogörelsen för hur dessa inbördes var släkt med varandra - och med allsköns lappar såsom kusiner, pysslingar, bryllingar i tredje, fjärde och femte generation etsättra - ända långt ner i norra Götaland, tog en och en halv timme i anspråk, och nästa släktbild likaså dryga timmen. Släktredogörelsen var alldeles oerhört intressant, men resulterade omsider i att endast jag, Storjamten Halvar, Bok-Viktor och allvetaren Ejnar Haglund kvarstannade som åhörare, andäktigt beskådande och beundrande Walkeapås lappluva, med röd toft stor som halva karlen. Slut på parangtesen).

”...inte ens en tå att stå på...”

Jag emotsåg nu med spänd förväntan något motsvarande i epistelväg som i parangtesen ovan från Walkeapå. Emellertid vad låschlokalen sardinpackad till sista man - det fanns inte ens en tå att stå på -, och mina krymma stuttben förmådde inte förhöja min lekamen över framförvarandes breda skuldror. Således fick jag inte ens en skymt av Walkeapås inponerande rödtofs.

”...bandinspelad musik och diverse skroptikonbilder med hembygdsanknytning;”

Därför återvände jag ut i kylan, och förfogade mig med första lägenhet åter till Upsala. Väl där, kom jag precis i tid för att i stället övervara ett annat spektakulärt ettabliciment, nämligen en filmföreläsning med filosofiskt och resitativt föredrag av Sture Marsen om Petterson-Berger, vilket avhölls å gamla

---

*Storjamtarna Halvar och Norman
Valmotet 2004*

Gillet vid Vedtorget, i samarbete med Jämtlands läns landsting och Jamtamot. Sist nämnda förening hade, aftonen till ära, tillhandahållit bandinspelad musik och diverse skroptikonbilder med hembygdsanknytning; att sköta och omhänderha dessa teknikaliska inslag hade för kvällen, såsom förste maskinist, utsetts ingen mindre - utan snarare mer - än Storjamtens H.P. Burman.

”...musiken spelade baklänges i två femtedels takt...”

En stor hoper folk hade vid utsatt tid klockan sju om aftonen infunnit sig. Emellertid hakade av någon anledning ljusbilderna upp sig och musiken spelade baklänges i två femtedels takt (luguberhetskommitté?), vilket vållade viss försening och kom någon irritation hos Marsen åstad. Nåväl, föredraget begynte och var utannonserat att hålla på en halvtimme. Sture Marsen fördjupade sig dock efterhand alltmer i Petersson-Bergers liv och leverne, så till den mida grad att tiden förflöt; klockan blev så småningom åtta, halv nio, nio, halv tio, och först kvart över tio var maratonföredraget slut, inför en handfull återstående åhörare, bland dem Storjamtarna Pettersson och Norman. Då kom äntligen filmen om Petterson-Berger igång. Den slutade framåt midnatt framför det återstående pulicumet, bestående av den stadse allerte Storjamtens Blåtand, den piggeline Bok-Viktor, den glåmande dosen Lundman, den halvsovande Ejnar Haglund och den helsovande Storjamtens Halvar; detta fåtal, Storjamtens Burman förutan, vilken dessförinnan smitit sin kos. Men intressant var det, nästan lika faschinerande som Walkeapäs släktrönlka i Jokkmokk, om vilken jag än i dag understundom andrager en stilla jokk.

Det var det!

ETT SPRÄNGFYLLT VERKSAMHETSÅR!

ÖHs krönika över verksamhetsåret 2003-2004

Av Br ÖH emeritus Gustav Jernberg

En hösttermin och ett verksamhetsår börjar i vanlig ordning med ett Ockupationsmot och tillhörande receptions-mysterier med gålbeiningarna. Som det varit de senaste åren har antalet gålbeiningar inte varit särskilt stort men hösten 2003 så valdes ett antal nya bröder in och en fulltalig styrelse tillträdde.

Året skulle bjuda på en del överraskningar, inte så många hemliga gäster men väl skaffning vid en sådan tid under Mot att även den broder med minst hull inte skulle behöva svälta ihjäl innan förrätten serverats.

"...ingen mindre än br Stj HP Burman

Br Blom håller Brandtal
Julmotet 2003

var den första Jamt..."

Ett fåtal bröder bevistade ett traditionsenligt Helgamässmot med tillhörande kommittébesök av Zetterströmska graven. Desto mer välbesökt var Julmotet som bjöd på brandtal av br Blom samt ett dignande Julbord. Brr häpnade över att se att ingen mindre än br Stj HP Burman var den första Jamt som tagit sig från nationen till Gunillaklockan, han hade i ett obemärkt ögonblick tagit en taxi och obemärkt susat förbi brödernas fackeltåg. Under Motet utsågs Folke Boogh från Laxviken till 2004 års hederspristagare för sitt arbete med flottarmuseet.

"...årets tyngsta donation stod Redaktören för..."

Våren inleddes med ett Ärtvällingamot som lätt hamnar i skymundan av Prismotet där hederspriset överlämnades till Folke. Motets och årets tyngsta donation stod Redaktören för, då han

presenterade den nya ÖH-klubban, vägandes hela 8 kg!

"...tre jamtska tallplant..."

Enligt många bröder verksamhets-årets kanske trivsammaste Mot - Ömotet på br Stj Sandlers sommarställe på ön Svartlöga bjöd på fantastiskt väder och inplanteringen av tre jamtska tallplant på ön.

*Inplantering av tallplant från Jamtland på Svartlöga.
Ömotet 2004*

Valmotet resulterade i ett antal ofyllda poster i den nästkommande styrelsen men kandidater till dessa skulle snart visa sig och en ny styrelse under ledning av Ole Nilsson verkade som om den skulle kunna ta form till hösten.

Under sommaren var det tredje gången gillt för bröderna Sundelin

att anordna Heimmot. Bröderna färdades från Stan i en postbuss från 70-talet. Efter många stopp för att bl.a. ta en titt på en kalksjö på Rödön, ekohuset i Mörsil och lite annat så väntade förhandlingar i Nordbyn.

*Hederspristagaren Folke Boogh
från Laxviken
Prismotet 2004*

"...skjuta sin sista salut."

Årets mest explosiva händelse skedde under natten då de samlade bror fick se Jamtamots salutkanon skjuta sin sista salut. Under återfärden mot Stan under söndagen bevidades inte mindre än två platser med några kilometers mellanrum där man rest minnesstenar som minne över den plats där den sista freden slöts i Jämtland, lugubert!

JAMTAMOT

EN LIVSDUGLIG 90-ÅRING ELLER VAR DET BÄTTRE FÖRR?

Av: Br Andreas "Storhaugen" Sjödin

Ofta hörs på Mot, och annorstädes, den kända frasen "det var bättre förr". Bäst uttalas den av bittra föredettingar vars bitterhet dels består i avund över att yngre förmågor klarar av sitt uppdrag – i många fall bättre än en själv – dels i själva det faktum att de inte längre har någon reell funktion att fylla. Var det då bättre förr eller finns det allttjämt krut i nittioåringen?

Att det finns tyngd bakom Storhaugens ord visar bröderna på Julmotet 2004

Självklart var det bättre förr! Lika självklart är det bättre nu! Varje tidsperiod har sin charm och sina

förutsättningar och de som arbetar hårt för föreningen idag kommer säkerligen, liksom de av oss som tidigare gjort det, något glorifiera sin egen tidsperiod och drömma sig tillbaka till svunna tider när terminskallelsen kommer först till Julmot och JT inte alls.

Att bröderna bryr sig och kommer på Mot visar dock likväl att

Jamtamot även är en fullt livsduglig organisation. Det finns en hårt arbetande styrelse. Det dyker upp gälbeiningar som sedermera blir bröder och Ni upplever förhoppningsvis för tillfället ett lysande Stormot. Tecknen kan inte bli tydligare och slutsatsen inte klarare. Jamtamot har en funktion att fylla, Jamtamot har livskraft men självklart var det bättre förr! Vad som

var bättre får dock utvecklas i en kommande, ytterst granskande, artikelserie i JT.

JÄMTARNAS HISTORIA INTILL 1319

Recenserad av Br Ambjörn Sandler

Som allmänt intresserad av historia och Jämtlands i synnerhet var det med spännt intresse jag emotsåg att få ta del av Carl-Göran Ekerwalds på JENGEL förlag utgivna bok ”Jämtarnas historia intill 1319” (ISBN 91-88672-12-3). Att det var med särskilt intresse beror på att den omfattar epoker som mindre vanligen skildras.

Direkt kan jag konstatera att E givit mig en kulturell högtidsstund. Generellt berör boken viktiga händelser och företeelser som påverkat attityder och värderingar som i många avseenden fortfarande figurerar i landskapet.

Boken är beskrivande, redogörande, friskt ifrågasättande och utmanande. Den innehåller ett myller av utgångspunkter och källor som läsaren ytterligare kan fördjupa sig i. Dispositionen är enkel och logisk. Dock är överskådligheten bitvis begränsad.

Boken är originell. Eftersom den varken är en frivängande roman eller vetenskapligt tung avhandling.

Den är snarare ett mellanting av Axel Lindström och Peter Englunds produktioner. Källhänvisningar med knytning till texten förekommer dock men separat redovisade. Dessutom förekommer här och var tydligt hänförbara infällda citat i anslutning till aktuellt textavsnitt. Av materialurval samt skildringssätt märks det att det är en ovanligt sakkunnig samt språkligt bildad person som är upphovsman.

Boken omfattar en fördjupning av inslag i vår tidiga historia. Dessa är personligt skildrade, kryddade med förtjänstfull tecknad yttre inramning. Bitvis är boken både spännande och underhållande samtidigt som den är kunskapshöjande på ett mjukt sätt. Den kräver emellertid ett aktivt läsande och kan med fördel användas i undervisnings- och studiecirkelsammanhang. Möjligen skulle ytterligare bilder kunnat öka lätläsligheten och då presenterade i anslutning till det materiel de skall belysa.

Har du ingen JT-medalj?

Skicka dina artiklar till Redaktören, inte till Munsken!

Några axplock ur en flora av intressanta saker och som väckte mitt särskilda intresse:

- jägarfolkets ursprung och dess betydelse för skattefjällsmålet,
- att det finns så mycket kunskaper om vår tidiga historia. Detalj: Bo Oscarssons inventering av tidigare regentlängder är imponerande,
- de mycket omfattande banden med Norge och stundtals Danmark som råder,
- den utförda blodforskningens för att påvisa släktskapet mellan folken,
- den separata bensömmen i kranerna som inslag i samma syfte,

- kung Sverres koppling till och hela historien om Västerhus,
- teorier kring runstenen,
- ortsnamnens historiska anknytning t ex Stugun och kopplingen till ärkebiskopsdömet Uppsala samt över huvudtaget bytet av religion,
- det delade ledarskapet över området såväl allmänt som religiöst.

Avslutningsvis tackar jag E för att han har tagit sig för att ge oss jämtar ytterligare ett monumentalt verk beskrivande starten av landskapets historia. Boken borde vara obligatorisk i alla jämtars, och faktiskt också härjedalingars, hem och skolverksamhet.

ARTUT

Den nya Salutkanonen
Sedan den gamla kanonen sprängdes på sistlidna Heimnot har det inte kunnat skjutas salut förrän nu!

Äntligen tillverkas det snus i Jamtland.

Att Jamtamot har en ÖH-klubba som ÖH förhoppnings inte kan tappa bort lika enkelt som den tidigare.

Änligen en JT.

KLENT

Att Jamtsnuset är gjort på örter, snuset har dessutom namngivits med det Anglosaxiska ordet för ”val”

Att en tidigare 2Q på nationen försökte få Jamtamot att ge upp sin naturliga rätt att vara i Gamla Salen under Stormotet.

Hållfastheten hos Jamtamots förra salutkanon.

Hållfastheten hos det förra bordet på Kammar'n.

ÖH's REFLEKTIONER

Av Br ÖH Ole Nilsson

är omvänt, men som medlem i sanningsskommittén är jag övertygad om att sanningen till slut kommer fram! Hösten och vintern har varit ett enda långt sökande efter en ny salutkanon. Ingen kraft har sparats. Med hjälp av gästade experter på motstudiebesök på stålvärk, en marvslös kanoninsamling och en aldrig sinande vilja har vi äntligen nått i mål igen – vi har en ny salutkanon! Å salutkanonerna kan lättast göras sig rejält hörda på Nationen! (och på Heimtot...)

Jamtland Redivivum firar 90 år och det ska vi firas med en rejäl salut precis som vi gjorde på mitt första Stortot!

Så varför blev jag då jämt?

Jo, för att:

Det är kul när det smäller och Jamtland smäller högst!

Någon frågade mig en gång varför jag valde att bli militär. Det lika korta som självklara svaret blev: "Det är kul när det smäller!". Man kan ju också undra varför jag valde att bli jämt. Ett av mina första mot

var Stortotet 2000, tillika Jamtland Redivivums 82-årsjubileum. Ett bestående minne från Stortotet är presentationen av och saluterandet med salutkanonerna. Med den har jag under åren haft mycket roligt. Så att sätta takkronorna i gamla salen på Norrlands i gungning till Jamtsk tonlätte på Heimtot. Stiltidna Heimtot blev dock något splittrat, eller rättare sagt

kanonen blev splittrad till stor sorg för alla bröder som uppskattar en rejäl salut. Det påstås att kanonen gick i spillror på grund av att laddarna var inkompetenta. Detta

Den första provskjutningen med den nya salutkanonen

BILDKÄLLOR

Sida:	Fotograf:	10	Johan Nylander
1	Ole Nilsson, efterarbete	12	Ole Nilsson
	Gustav Jernberg	13	Ole Nilsson
2	Ole Nilsson	14:1	Okänd
3	Ole Nilsson	14:2	Ole Nilsson
4	Ole Nilsson	15	Johan Nylander
5	Andreas Lundström	18	Gustav Jernberg, efterarbete
6	Ole Nilsson		Ole Nilsson
7	Johan Nylander	19	Bildruta tagen från film,
8:1	Montage av Ole Nilsson		Mårten Oscarsson
8:2	Bildruta tagen från film, Andreas Lundström	20	Montage av Ole Nilsson
9	Ole Nilsson, efterarbete Gustav Jernberg		Samtliga bilder ägs av Jamtamot.

Styrelsen 2004-2005

Överhövding

Ole Nilsson, Bringåsen

Hövding

Magnus Norberg, Bruksvallarna

Gode

Mathias Marsh, Frösön

Skrivare

Simon Falck, Undrom, Krokomb

Fogde (ht04)

Christian Alsing, Storbiken,

Brunflo

Fogde (vt05)

Erik Axel Nord, Klumpen, Gåxsjö

Gillevärd-Primus

Fredrik Olofsson, Krokomb

Gillevärd-Sekundus

Olof Orrell, Aspås

Sjuman

Johan Nylander, Uppsala och

Mo, Lit

Lekare

Mårten Oscarsson, Aspås

Munskänk

Gustav Jernberg, Ås

Redaktör

Andreas Karlsson, Österstrinne